

Το ενημερωτικό μας δελτίο για τον Απρίλιο αναδεικνύει το Τελικό Σεμινάριο του έργου REWIND, που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες στις 8 Απριλίου 2025.

Η εκδήλωση, που διοργανώθηκε από τον εταίρο του έργου CEC – Acting for Social Inclusion σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ), συγκέντρωσε ειδικούς, υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και ηγέτες συνεταιρισμών για να συζητήσουν τον ρόλο των Εξαγορών από Εργαζόμενους (Worker Buyouts – WBOs) στην ενίσχυση μιας πιο χωρίς αποκλεισμούς και ανθεκτικής ευρωπαϊκής οικονομίας.

Σε αυτό το τεύχος, σας παρουσιάζουμε μια ανασκόπηση των βασικών στιγμών και των κύριων συμπερασμάτων της εκδήλωσης.

REWIND

Η Sc'Opara παρουσίασε το REWIND, που έχει σχεδιαστεί για να υποστηρίξει τις συνεταιριστικές εξαγορές, ενδυναμώνοντας εργαζόμενους, εργοδότες και εκπαιδευτές με τα εργαλεία και τη γνώση που απαιτούνται για αποτελεσματική συνεργασία. Οι εταίροι του έργου παρουσίασαν ενημερώσεις: Η IDEC μίλησε για τη πιλοτική φάση, προκαλώντας ουσιαστικές συζητήσεις για την ηγεσία στους συνεταιρισμούς και τη διατήρηση ταλέντου. Η Speha Fresia παρουσίασε έρευνα σε έξι χώρες, εντοπίζοντας νομικά κενά, εμπόδια χρηματοδότησης και περιφερειακές ανισότητες—και προτείνοντας σαφείς λύσεις, όπως συμμετοχική διακυβέρνηση, στοχευμένη εκπαίδευση και νομική μεταρρύθμιση.

ΆΝΟΙΓΜΑ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

Ο **Giuseppe Guerini**, μέλος της ΕΟΚΕ και Πρόεδρος της **CECOP-CICOPA**, έδωσε τον τόνο τονίζοντας την επείγουσα ανάγκη για μια ευρωπαϊκή βιομηχανική στρατηγική με επίκεντρο την ένταξη και την ειρήνη. Υπογράμμισε ότι οι συνεταιριστικές και κοινωνικές επιχειρήσεις είναι ταυτόχρονα ανταγωνιστικές και απαραίτητες για το μέλλον της Ευρώπης.

Φωνές από όλη την Ευρώπη

Συμμετέχοντες από διάφορες χώρες μοιράστηκαν τις εμπειρίες τους:

Από τη Γαλλία, ένας συμμετέχων τόνισε την ανάγκη εμπλοκής των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και αλλαγής της διοικητικής νοοτροπίας σχετικά με τις WBOs.

Από την Ισπανία, ένας συμμετέχων εξήγησε ότι υπάρχει σαφής νομική διάκριση μεταξύ συνεταιρισμών και κοινωνικών επιχειρήσεων—όπου τουλάχιστον το 60% των εργαζομένων πρέπει να ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες—οδηγώντας σε σημαντική ανάπτυξη σε περιοχές όπως η Καταλονία και η Χώρα των Βάσκων.

Εκπρόσωπος συνεταιριστικής ποδοσφαιρικής ομάδας από την Ιρλανδία πρότεινε ενδιαφέρουσες ιδέες: χρήση κοινών επιχειρησιακών υπηρεσιών, εισαγωγή συνεταιριστικής εκπαίδευσης στα σχολεία και αξιοποίηση των πιστωτικών ενώσεων της Ιρλανδίας για τη χρηματοδότηση WBOs.

Ερευνητής από το Βέλγιο υπογράμμισε τη διαφορά ανάμεσα στη βασική συμμετοχή των εργαζομένων και στην πραγματική δημοκρατία στο χώρο εργασίας, όπου οι εργαζόμενοι συνδιοικούν και συνδιοικητούν ενεργά.

Γνώμες ειδικών: Τι χρειάζεται για να πετύχουν οι WBOs

Σε συνεδρία για τις βέλτιστες πρακτικές, ο **Matthieu Guary** (Petra Patrimonia) τόνισε ότι όλες οι μεταβιβάσεις επιχειρήσεων είναι κρίσιμες—είτε παραδοσιακές είτε μέσω WBOs. Όμως, οι WBOs αντιμετωπίζουν μοναδικές προκλήσεις: την εξεύρεση χρηματοδοτικών εταίρων και την ενίσχυση της θεσμικής αναγνώρισης. Σύμφωνα με τον Guary, το κλειδί είναι η κατάρτιση—οι εργαζόμενοι χρειάζονται νέες δεξιότητες για να πετύχουν ως ιδιοκτήτες, και η πλατφόρμα REWIND συμβάλλει στον καθορισμό αυτών των βασικών ικανοτήτων.

Η **Margit Perko** (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΓΔ Απασχόλησης) ενέταξε τις WBOs στο πλαίσιο του Σχεδίου Δράσης για την Κοινωνική Οικονομία της ΕΕ, σημειώνοντας ότι αν και χώρες όπως η Ιταλία, η Ισπανία και η Πορτογαλία διαθέτουν υποστηρικτικά νομικά πλαίσια, άλλες εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν νομική αβεβαιότητα και υψηλό κόστος. Η ΕΕ ενθαρρύνει την αμοιβαία μάθηση, τις πλατφόρμες ανταλλαγής γνώσεων και χρηματοδοτικά εργαλεία όπως η μικροχρηματοδότηση για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων. Οι WBOs είναι ιδιαίτερα επίκαιρες καθώς πολλές ΜΜΕ στην Ευρώπη αντιμετωπίζουν ζητήματα διαδοχής σε γηρασμένες οικονομίες.

Ο **Giuseppe Guerini** αναφέρθηκε στην 40ετή εμπειρία της Ιταλίας με τις WBOs στο πλαίσιο του Νόμου Marcora, που οδήγησε σε 316 εξαγορές, διατήρηση 11.000 θέσεων εργασίας και ποσοστό επιβίωσης 79% μετά από 10 χρόνια. Το κλειδί της επιτυχίας είναι ο CFI, ένας χρηματοδοτικός συνεταιριστικός οργανισμός. Ο Guerini παρουσίασε μια μεθοδολογία πέντε βημάτων: διάγνωση κρίσης, ανάδειξη ηγεσίας, αναδιάρθρωση διακυβέρνησης, αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων και ανάλυση αγοράς.

Από το Βέλγιο, ο **Peter Bosmans** (Febecoop) τόνισε την ανάγκη για δομημένη δημοκρατική ιδιοκτησία. Οι εργαζόμενοι πρέπει να προετοιμάζονται για συμμετοχή στα διοικητικά συμβούλια, κάτι που απαιτεί κατάρτιση σε διακυβέρνηση, ηγεσία, ανθρώπινους πόρους, μάρκετινγκ, επικοινωνία και συνεργατική διοίκηση. Αν και οι WBOs είναι ακόμη σπάνιες στο Βέλγιο, ο Bosmans κάλεσε για αλλαγή νοοτροπίας πέρα από τα παραδοσιακά μοντέλα κεφαλαίου και εργασίας.

Η **Elderberry** έκλεισε το σεμινάριο με έκκληση για μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση και επενδύσεις στην κατάρτιση δεξιοτήτων, ώστε να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό των WBOs στην Ευρώπη.

Κύρια συμπεράσματα:

- Τα νομικά κενά, η περιορισμένη χρηματοδότηση και η χαμηλή ευαισθητοποίηση παραμένουν βασικά εμπόδια σε ολόκληρη την ΕΕ.
- Το μακρόχρονο ιταλικό μοντέλο WBO παρουσιάζει υψηλά ποσοστά επιβίωσης και διατήρηση θέσεων εργασίας.
- Οι Εξαγορές από Εργαζόμενους (WBOs) αποτελούν βιώσιμη λύση για τη διαδοχή επιχειρήσεων σε γηράσκουσες κοινωνίες—μόνο αν οι εργαζόμενοι ενδυναμωθούν, εκπαιδευτούν και υποστηριχθούν.
- Έργα όπως το REWIND είναι καθοριστικά για την καθιέρωση των WBOs ως βιώσιμου, δημοκρατικού και χωρίς αποκλεισμούς επιχειρηματικού μοντέλου.
- Απαιτείται μεγαλύτερη προβολή, νομική σαφήνεια και αλλαγή νοοτροπίας για την κλιμάκωση των WBOs στην Ευρώπη.

